

Focus op rendement

De verkoop van maïszaad staat dit jaar in het teken van rendement. De beide grote spelers op de markt spelen allebei de troef van het verbeteren van het rendement op veehouderijbedrijven door een optimale maïsteelt. Rassenkeuze is daarvan een onderdeel, maar, zo laten de bedrijven zien, de werkelijke opbrengst in kilogrammen product is minstens zo belangrijk.

In Nederland zijn er twee grote spelers die de markt voor maïszaad domineren. KWS en Limagrain zijn samen goed voor 75 tot 80 procent van het areaal. Ongeveer twintig procent wordt ingevuld door een aantal kleinere spelers, zoals Pioneer, Syngenta en de distributeurs Farmsaat, Eurocorn en DSV. De laatste vijf procent wordt verdeeld door bedrijven met één ras, zoals Mokka van Vandinter Semo, en andere handelaren die met buitenlandse rassen proberen op lokale behoeften in te spelen.

Zowel KWS als Limagrain benadrukt dit jaar in zijn campagne de noodzaak om te komen tot een hoge opbrengst per hectare. Dat is noodzakelijk nu door nieuwe productiebeperkende maatregelen het nog meer gaat om het produceren van zoveel mogelijk melk op de beschikbare oppervlakte of met het toegestane aantal stuks vee. Het betekent volgens Jos Groot Koerkamp van Limagrain dat veehouders veel meer zullen gaan kijken naar de kVem-opbrengst per hectare, om zo optimaal van de eigen grond te profiteren.

Jan Bakker van KWS zit op een iets ander spoor. Daarom blijft Bakker hameren op de opbrengst als korrelmaïs (voederwaardeopbrengst) om te komen tot een maximaal rendement. "We gaan dit jaar werken aan de precisiemaïsteelt. Daarmee willen we laten zien dat we met de beste rassen en een optimale teelt het maximale uit de maïsteelt kunt halen, elf ton droge korrelmaïs. Ofwel meer dan acht ton zetmeel, meer dan 1200 kilogram eiwit en 600 kilogram olie. En voor wie buikvulling en wat pensprikkel wil, hebben we dan nog acht ton celwanden." Meer dan ooit zal het betekenen dat het cruciaal is om die opbrengsten te realiseren. De veehouders zullen zich volgens Jan Bakker zeker ook meer bezig houden met de planning en het werk dat voeding- en stalgerelateerd is. Iets wat Groot Koerkamp onderschrijft. "Bij de veehouders ligt straks de uitdaging om binnen de vastgestelde randvoorwaarden zoveel mogelijk melk te produceren. De opbrengst van gras en maïs heeft daarop een grote invloed. Dat moet dan in orde zijn."

TEKST& FOTO: Toon van der Stok

KWS: “Goedkoper produceren moet.”

Alles zal de komende jaren draaien om de kostprijs waarvoor de boer kan produceren. Jan Bakker van KWS gaat ervan uit dat een veehouder moet werken aan een kostprijs van € 0,22. Wie dat wil realiseren, zal via zijn maïs hoogwaardig ruwvoer of zelfs krachtvoer moeten produceren. Voor KWS ligt de focus de komende jaren op kostprijs. Het doel is boeren te helpen om melk te produceren tegen een kostprijs van maximaal € 0,22. De voerkosten mogen volgens directeur Jan Bakker dan nog maximaal € 0,10 cent zijn. Om dat te bereiken, is het volgens hem noodzakelijk dat in de maïsteelt de aandacht komt te liggen op de korrelopbrengst van de maïs, omdat dat de voederwaarde van de maïs brengt. “Alleen de korrelopbrengst - ook bij silomaïs - brengt de voederwaarde. Vem is geen waardevolle eenheid, want met de celwanden doet de koe niets. Er is geen enkel wetenschappelijk onderzoek dat aangeeft dat de koe wat met de cellulose en hemicellulose kan”, aldus Bakker. Hij staft zijn beweringen met een tweejarige voederproef met melkvee in Dene-

Oogst	Korrelmaïs	MKS	Silomaïs 10 cm	Silomaïs 60 cm	Silomaïs 110 cm
VEM/kgds	1250	1200	1000 	1050 	1100
Kg ds opbr.	55%	63%	100%	93%	85%
Eiwit/kg ds	10%	9%	6,5%	6,85%	7,2%
Zetm/kg ds	75%	67,5	39%	44%	49%

marken. “Daar bleek er geen verschil tussen het maïsras met volgens het lab top-celwandverteerbaarheid en het ras met de slechtste celwandverteerbaarheid. Het beste ras gaf daar geen hogere opname of productie. Daarom moeten de boeren bij de rassenkeuze kiezen voor het ras met de hoogste korrelopbrengst en de focus leggen bij teelt en oogst.”

Om dat te illustreren, heeft Bakker een overzicht gemaakt van de opbrengsten en voederwaarde van maïs die op verschillende wijzen wordt geoogst. Dat varieert van korrelmaïs via CCM tot maïs die op normale hoogte of wat korter wordt gehakseld. De cijfers laten zien dat wie hoge scores voor voederwaarde wil hebben vooral niet voor de laatste kilo snijmaïs moet gaan. “De stengel en het blad zijn nu eenmaal onderdelen die weinig of geen voederwaarde brengen”, benadrukt Bakker. “Wij laten al jaren zien dat de korrel zorgt voor de productie van melk en vlees uit maïs.”

Hoger hakselen of zelfs oogsten als korrelmaïs of CCM heeft nog een bijkomend voordeel. Op het land blijven veel meer plantresten over, wat ervoor zorgt dat er ook extra organische stof aan de bodem wordt toegevoegd. “Op die manier ga je vanzelf de uitputting van de bodem tegen. Het is een buffer voor vocht en nutriënten.”

Maïs past in zijn ogen ook bij het streven om zo efficiënt mogelijk met nutriënten om te gaan. “Op nagenoeg alle vlakken presteert maïs beter dan gras, zoals in de productie per hectare of de benutting van water en meststoffen. Alleen voor de uitspoeling van nitraat doet maïs het slechter. Dat kun je echter ondervangen met een goede groenbemester.”

Limagrain: “Goede maïs scheelt één tot twee cent aan voerkosten.”

Het pakket maïsrassen dat Limagrain te vermarkten heeft, is dit jaar groter dan ooit. Doordat het vroegere Innoseeds, de afgelopen jaren DLF, met maïs stopte, kwam een groot aantal rassen terug bij Limagrain. Toch zullen weer een klein aantal topassen de markt domineren, verwacht commercieel manager Jos Groot Koerkamp. Hoewel de markt nog onzeker is over het maïsareaal verwacht Groot Koerkamp weinig veranderingen. “Uiteindelijk hebben de bedrijven toch behoefte aan veel en hoogwaardig ruwvoer. Dan is maïs nog altijd het gewas met de hoogste energieopbrengst, wat goed past in een rantsoen met veel gras.”

Limagrain verwacht dat de komende jaren het halen van hoge producties nog meer aandacht zal krijgen. “We zien dat steeds meer boeren gaan rekenen met de voerefficiëntie. Dat betekent kijken hoeveel kilogram melk een koe uit één kilogram drogestofinname produceert. Uiteindelijk vertaalt zich dat ook in kilogrammen melkopbrengst per hectare. Met een ras met een hoge voederwaarde-opbrengst haal je meer melk van een hectare land.”

Die hoge producties zullen volgens Groot Koerkamp nodig zijn om de rentabiliteit van de veehouderij op peil te houden. “Nederland heeft de hoogste grondprijzen. Wil je dan op kostprijsniveau kunnen blijven meedoen, dan zul je ook

hoge opbrengsten moeten halen. Berekeningen laten dat ook zien. Bedrijven met de hoogste ruwvoeropbrengst hebben een kostprijs die wel één tot twee cent per liter lager is.” Hij blijft erop hameren dat hier een belangrijke taak voor de loonwerkers ligt. “Je ziet dat veel boeren vooral in de stal bezig zijn. Met het land bemoeien ze zich veel minder. Het is daarom aan de loonwerker om toch te zorgen dat de randvoorwaarden goed zijn. Alleen van goed onderhouden grond kun je namelijk de topopbrengsten halen die mogelijk zijn. Dat betekent een voldoende hoge pH, zorgen voor organische stof en een bemesting die afgestemd is op de behoefte.”

Op rassengebied zet Limagrain in op de nieuwe 31-maïsgeneratie die de lat in zowel Vem-opbrengst als Vem-gehalte weer een stukje hoger legt. Ook vallen LG 31.211, LG 31.218 en LG 31.235 op door hun gemiddeld tien procent betere celwandverteerbaarheid. Nieuw in 2017 zijn verder de breed inzetbare Stacey en de heel vroege Absalon. Een belangrijke aanvulling vindt Groot Koerkamp ook de opname van 31.211 op de korrelmaïslijst. “Door de combinatie van een hoge korrelopbrengst en een goede plantverteerbaarheid is het een ideaal dubbeldoelras, waarbij je kunt kiezen hoe je het wilt oogsten. De opbrengst is altijd goed.”